

BOOKSTACKS CLASSICS

B

Ἰππαρχος

Plato (c. 428-348 BCE)

Ἑλληνική EDITION

Publication record

TITLE	Ἰππαρχος
AUTHOR	Plato (c. 428-348 BCE)
EDITION	Bookstacks TEI edition, based on the source electronic edition
SOURCE	Platonis Opera. Clarendon Press. 1910
PUBLISHED	21 August 2026
EDITION ID	plato_hipparchus
CANONICAL URI	bookstacks.org

RIGHTS AND AVAILABILITY

The underlying ancient work is in the public domain. Rights in this translation and source encoding are described below. This derived TEI file is made available under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License; source rights remain as recorded in sourceDesc. View the canonical license terms.

No ISBN has been assigned. The stable Bookstacks edition identifier and canonical URI above serve as the publication record for this digital edition. Bookstacks asserts no additional restriction over this generated PDF beyond the canonical source terms.

Περιεχόμενα

Ήπαρχος

1

Ἱππαρχος

ΣΩ. τί γὰρ τὸ φιλοκερδές; τί ποτέ ἐστιν, καὶ τίνες οἱ φιλοκερδεῖς;

ΕΤ. ἐμοὶ μὲν δοκοῦσιν οἱ ἂν κερδαίνειν ἀξιῶσιν ἀπὸ τῶν μηδενὸς ἀξίων.

ΣΩ. πότερον οὖν σοι δοκοῦσιν γινώσκοντες ὅτι οὐδενὸς ἐστιν ἄξια, ἢ ἀγνοοῦντες; εἰ γὰρ ἀγνοοῦντες, ἀνοήτους λέγεις τοὺς φιλοκερδεῖς.

ΕΤ. ἀλλ' οὐκ ἀνοήτους λέγω, ἀλλὰ πανούργους καὶ πονηροὺς καὶ ἤττους τοῦ κέρδους, γινώσκοντας ὅτι οὐδενὸς ἄξιά ἐστιν ἀφ' ὧν τολμῶσι κερδαίνειν, ὅμως τολμᾷν φιλοκερδεῖν δι' ἀναισχυντίαν.

ΣΩ. ἄρ' οὖν τοιόνδε λέγεις τὸν φιλοκερδῆ, οἷον ἐὰν φυτεύων γεωργὸς ἀνὴρ καὶ γινώσκων ὅτι οὐδενὸς ἄξιον τὸ φυτόν, ἀξιοῖ ἀπὸ τούτου ἐκτραφέντος κερδαίνειν; ἄρα τοιοῦτον αὐτὸν λέγεις;

ΕΤ. ἀπὸ παντὸς ὃ γε φιλοκερδής, ὥς Σώκρατες, οἶεται δεῖν κερδαίνειν.

ΣΩ. μή μοι οὕτως εἰκῆ, ὥσπερ τι ἡδικημένος ὑπὸ τινος, ἀλλὰ προσέχων ἐμοὶ τὸν νοῦν ἀπόκριναι, ὥσπερ ἂν εἰ ἐξ ἀρχῆς πάλιν ἡρώτων · οὐχὶ ὁμολογεῖς τὸν φιλοκερδῆ ἐπιστήμονα εἶναι περὶ τῆς ἀξίας τούτου ὅθεν κερδαίνειν ἀξιοῖ;

ΕΤ. ἔγωγε.

ΣΩ. τίς οὖν ἐπιστήμων περὶ φυτῶν τῆς ἀξίας, ἐν ᾗ ἄξια φυτευθῆναι καὶ ὥρα καὶ χώρα; ἴνα τι καὶ ἡμεῖς τῶν σοφῶν ῥημάτων ἐμβάλωμεν, ὧν οἱ δεξιοὶ περὶ τὰς δίκας καλλιεποῦνται.

ΕΤ. ἐγὼ μὲν οἶμαι γεωργόν.

ΣΩ. τὸ οὖν ἀξιοῦν κερδαίνειν ἄλλο τι λέγεις ἢ οἶεσθαι δεῖν κερδαίνειν;

ΕΤ. τοῦτο λέγω.

ΣΩ. μὴ τοίνυν με ἐπιχείρει ἐξαπατᾶν, ἄνδρα πρεσβύτερον ἤδη οὕτω νέος ὢν, ἀποκρινόμενος ὥσπερ νυνδὴ ἂ οὐδ' αὐτὸς οἶει, ἀλλ' ὡς ἀληθῶς εἰπέ · ἄρ' ἐστιν ὄντινα οἶει γεωργικὸν ἄνδρα γινόμενον, καὶ γινώσκοντα ὅτι οὐδενὸς ἄξιον φυτεύει τὸ φυτόν, οἶεσθαι ἀπὸ τούτου κερδαίνειν;

ΕΤ. μὰ Δί' οὐκ ἔγωγε.

ΣΩ. τί δέ; ἵππικὸν ἄνδρα γινώσκοντα ὅτι οὐδενὸς ἄξια σιτία τῷ ἵππῳ παρέχει, ἀγνοεῖν αὐτὸν οἶει ὅτι τὸν ἵππον διαφθείρει;

ΕΤ. οὐκ ἔγωγε.

ΣΩ. οὐκ ἄρα οἶεται γε ἀπὸ τούτων κερδαίνειν τῶν σιτίων τῶν μηδενὸς ἀξίων.

ΕΤ. οὐχί.

ΣΩ. τί δέ; κυβερνήτην μηδενὸς ἄξια ἰστία καὶ πηδάλια τῇ νηὶ παρεσκευασμένον ἀγνοεῖν οἶει ὅτι ζημιωθήσεται καὶ κινδυνεύσει καὶ αὐτὸς ἀπολέσθαι καὶ τὴν ναῦν ἀπολέσαι καὶ ἃ ἂν ἄγῃ πάντα;

ΕΤ. οὐκ ἔγωγε.

ΣΩ. οὐκ ἄρα οἶεται γε κερδαίνειν ἀπὸ τῶν σκευῶν τῶν μηδενὸς ἀξίων.

ΕΤ. οὐ γάρ.

ΣΩ. ἀλλὰ στρατηγὸς γινώσκων ὅτι ἡ στρατιὰ αὐτῷ οὐδενὸς ἄξια ὅπλα ἔχει, οἶεται ἀπὸ τούτων κερδαίνειν καὶ ἀξιοῖ κερδαίνειν;

ΕΤ. οὐδαμῶς.

ΣΩ. ἀλλ' αὐλητῆς αὐλοὺς οὐδενὸς ἀξίους ἔχων ἢ κιθαριστῆς λύραν ἢ τοξότης τόξον ἢ ἄλλος ὅστισοῦν συλλήβδην τῶν δημιουργῶν ἢ τῶν ἄλλων τῶν ἐμφρόνων ἀνδρῶν μηδενὸς ἄξια ὄργανα ἢ ἄλλην παρασκευὴν ἡντιναοῦν ἔχων ἀπὸ τούτων οἶεται κερδαίνειν;

ΕΤ. οὐκ οὐ φαίνεται γε.

ΣΩ. τίνας οὖν ποτε λέγεις τοὺς φιλοκερδεῖς; οὐ γάρ που τούτους γε οὐς διεληλύθαμεν, ἀλλ' οἵτινες γινώσκοντες τὰ οὐδενὸς ἄξια ἀπὸ τούτων οἰοῦνται δεῖν κερδαίνειν · ἀλλ' οὕτω μὲν, ὧς θαυμάσιε, ὥς σὺ λέγεις, οὐκ ἔστ' ἀνθρώπων οὐδεὶς φιλοκερδής.

ΕΤ. ἀλλ' ἐγώ, ὦ Σώκρατες, βούλομαι λέγειν τούτους φιλοκερδεῖς εἶναι, οἱ ἐκάστοτε ὑπὸ ἀπληστίας καὶ πάνυ σμικρὰ καὶ ὀλίγου ἄξια καὶ οὐδενὸς γλίσχονται ὑπερφυῶς καὶ φιλοκερδοῦσιν.

ΣΩ. οὐ δῆπου, ὦ βέλτιστε, γινώσκοντες ὅτι οὐδενὸς ἄξιά ἐστιν · τοῦτο μὲν γὰρ ἦδη ἡμᾶς αὐτοὺς τῷ λόγῳ ἐξηλέγξαμεν ὅτι ἀδύνατον.

ΕΤ. ἔμοιγε δοκεῖ.

ΣΩ. οὐκοῦν εἰ μὴ γινώσκοντες, δῆλον ὅτι ἀγνοοῦντες, οἰόμενοι δὲ τὰ οὐδενὸς ἄξια πολλοῦ ἄξια εἶναι.

ΕΤ. φαίνεται.

ΣΩ. ἄλλο τι οὖν οἶ γε φιλοκερδεῖς φιλοῦσι τὸ κέρδος;

ΕΤ. ναί.

ΣΩ. κέρδος δὲ λέγεις ἐναντίον τῇ ζημίᾳ;

ΕΤ. ἔγωγε.

ΣΩ. ἔστιν οὖν ὅτῳ ἀγαθὸν ἐστι ζημιοῦσθαι;

ΕΤ. οὐδενί.

ΣΩ. ἀλλὰ κακόν;

ΕΤ. ναί.

ΣΩ. βλάπτονται ὑπὸ τῆς ζημίας ἄρα ἄνθρωποι.

ΕΤ. βλάπτονται.

ΣΩ. κακὸν ἄρα ἡ ζημία.

ΕΤ. ναί.

ΣΩ. ἐναντίον δὲ τῇ ζημίᾳ τὸ κέρδος.

ΕΤ. ἐναντίον.

ΣΩ. ἀγαθὸν ἄρα τὸ κέρδος.

ΕΤ. ναί.

ΣΩ. τοὺς οὖν τὸ ἀγαθὸν φιλοῦντας φιλοκερδεῖς καλεῖς.

ΕΤ. ἔοικεν.

ΣΩ. οὐ μανικούς γε, ὦ ἐταῖρε, λέγεις τοὺς φιλοκερδεῖς. ἀλλὰ σὺ αὐτὸς πότερον φιλεῖς ὃ ἂν ἀγαθὸν ᾦ, ἢ οὐ φιλεῖς;

ΕΤ. ἔγωγε.

ΣΩ. ἔστι δέ τι ἀγαθόν, ὃ οὐ φιλεῖς, ἀλλὰ κακόν;

ΕΤ. μὰ Δί' οὐκ ἔγωγε.

ΣΩ. ἀλλὰ πάντα τὰ ἀγαθὰ ἴσως φιλεῖς.

ΕΤ. ναί.

ΣΩ. ἐροῦ δὴ καὶ ἐμὲ εἰ οὐ καὶ ἐγώ · ὁμολογήσω γὰρ καὶ ἐγώ σοι φιλεῖν τὰγαθὰ. ἀλλὰ πρὸς ἐμοὶ καὶ σοὶ οἱ ἄλλοι ἄνθρωποι ἅπαντες οὐ δοκοῦσί σοι τὰγαθὰ φιλεῖν, τὰ δὲ κακὰ μισεῖν;

ΕΤ. ἔμοιγε φαίνεται.

ΣΩ. τὸ δὲ κέρδος ἀγαθὸν ὡμολογήσαμεν;

ΕΤ. ναί.

ΣΩ. πάντες αὖ φιλοκερδεῖς φαίνονται τοῦτον τὸν τρόπον · ὃν δὲ τὸ πρότερον ἐλέγομεν, οὐδεὶς ἦν φιλοκερδῆς. ποτέρῳ οὖν ἂν τις τῷ λόγῳ χρώμενος οὐκ ἂν ἐξαμαρτάνοι;

ΕΤ. εἴ τις, ὦ Σώκρατες οἶμαι ὀρθῶς λαμβάνοι τὸν φιλοκερδῆ. ὀρθῶς δ' ἐστὶ τοῦτον ἡγεῖσθαι φιλοκερδῆ, ὃς ἂν σπουδάζῃ ἐπὶ τούτοις καὶ ἀξιῷ κερδαίνειν ἀπ' αὐτῶν, ἀφ' ὧν οἱ χρηστοὶ οὐ τολμῶσι κερδαίνειν.

ΣΩ. ἀλλ' ὁρᾷς, ὦ γλυκύτατε, τὸ κερδαίνειν ἄρτι ὡμολογήσαμεν εἶναι ὠφελεῖσθαι.

ΕΤ. τί οὖν δὴ τοῦτο;

ΣΩ. ὅτι καὶ τότε αὐτῷ προσωμολογήσαμεν, βούλεσθαι τὰ ἀγαθὰ πάντας καὶ ἀεί.

ΕΤ. ναί.

ΣΩ. οὐκοῦν καὶ οἱ ἀγαθοὶ πάντα τὰ κέρδη βούλονται ἔχειν, εἴπερ ἀγαθὰ γέ ἐστιν.

ΕΤ. οὐκ ἄφ' ὧν γε μέλλουσιν, ὦ Σώκρατες, βλαβήσεσθαι τῶν κερδῶν.

ΣΩ. βλαβήσεσθαι δὲ λέγεις ζημιώσεσθαι ἢ ἄλλο τι;

ΕΤ. οὐκ, ἀλλὰ ζημιώσεσθαι λέγω.

ΣΩ. ὑπὸ τοῦ κέρδους οὖν ζημιοῦνται ἢ ὑπὸ τῆς ζημίας ἄνθρωποι;

ΕΤ. ὑπὸ ἀμφοτέρων · καὶ γὰρ ὑπὸ τῆς ζημίας ζημιοῦνται καὶ ὑπὸ τοῦ κέρδους τοῦ πονηροῦ.

ΣΩ. ἡ δοκεῖ οὖν τί σοι χρηστὸν καὶ ἀγαθὸν πρᾶγμα πονηρὸν εἶναι;

ΕΤ. οὐκ ἔμοιγε.

ΣΩ. οὐκοῦν ὠμολογήσαμεν ὀλίγον πρότερον τὸ κέρδος τῇ ζημίᾳ κακῶ ὄντι ἐναντίον εἶναι;

ΕΤ. φημί.

ΣΩ. ἐναντίον δὲ ὃν κακῶ ἀγαθὸν εἶναι;

ΕΤ. ὠμολογήσαμεν γάρ.

ΣΩ. ὁρᾷς οὖν, ἐπιχειρεῖς με ἐξαπατᾶν, ἐπίτηδες ἐναντία λέγων οἷς ἄρτι ὠμολογήσαμεν.

ΕΤ. οὐ μὰ Δία, ὦ Σώκρατες, ἀλλὰ τοῦναντίον σύ με ἐξαπατᾷς καὶ οὐκ οἶδα ὅπῃ ἐν τοῖς λόγοις ἄνω καὶ κάτω στρέφεις.

ΣΩ. εὐφήμει · οὐ μεντὰν καλῶς ποιοίην οὐ πειθόμενος ἀνδρὶ ἀγαθῷ καὶ σοφῷ.

ΕΤ. τίνι τούτῳ; καὶ τί μάλιστα;

ΣΩ. πολίτη μὲν ἐμῷ τε καὶ σῷ, Πεισιστράτου δὲ υἱὲ τοῦ ἐκ Φιλαϊδῶν, Ἰππάρχῳ, ὃς τῶν Πεισιστράτου παίδων ἦν πρεσβύτατος καὶ σοφώτατος, ὃς ἄλλα τε πολλὰ καὶ καλὰ ἔργα σοφίας ἀπεδείξατο, καὶ τὰ Ὀμήρου ἔπη πρῶτος ἐκόμισεν εἰς τὴν γῆν ταυτηνί, καὶ ἠνάγκασε τοὺς ῥαψωδοὺς Παναθηναίοις ἐξ ὑπολήψεως ἐφεξῆς αὐτὰ διέναι, ὥσπερ νῦν ἔτι οἶδε ποιοῦσιν, καὶ ἐπ' Ἀνακρέοντα τὸν Τῆιον πεντηκόντορον στείλας ἐκόμισεν εἰς τὴν πόλιν, Σιμωνίδην δὲ τὸν Κεῖον ἀεὶ περὶ αὐτὸν εἶχεν, μεγάλους μισθοὺς καὶ δώροις πείθων · ταῦτα δ' ἐποίει βουλούμενος παιδεύειν τοὺς πολίτας, ἵν' ὥς βελτίστων ὄντων αὐτῶν ἄρχοι, οὐκ οἰόμενος δεῖν οὐδενὶ σοφίας φθονεῖν, ἅτε ὦν καλὸς τε κάγαθός. ἐπεὶ δὲ αὐτῷ οἱ περὶ τὸ ἄστυ τῶν πολιτῶν πεπαιδευμένοι ἦσαν καὶ ἐθαύμαζον αὐτὸν ἐπὶ σοφίᾳ, ἐπιβουλεύων αὐτοὺς ἐν τοῖς ἀγροῖς παιδεῦσαι ἔστησεν αὐτοῖς Ἑρμᾶς κατὰ τὰς ὁδοὺς ἐν μέσῳ τοῦ ἄστεος καὶ τῶν δῆμων ἐκάστων, ἁπείτα τῆς σοφίας τῆς αὐτοῦ, ἣν τ' ἔμαθεν καὶ ἦν αὐτὸς ἐξηῦρεν, ἐκλεξάμενος ἃ ἡγεῖτο σοφώτατα εἶναι, ταῦτα αὐτὸς ἐντείνας εἰς ἐλεγείον αὐτοῦ ποιήματα καὶ ἐπιδείγματα τῆς σοφίας ἐπέγραψεν, ἵνα πρῶτον μὲν τὰ ἐν Δελφοῖς γράμματα τὰ σοφὰ ταῦτα μὴ θαυμάζοιεν οἱ πολῖται αὐτοῦ, τό τε “γνώθι σαυτὸν” καὶ τὸ “μηδὲν ἄγαν” καὶ τᾶλλα τὰ τοιαῦτα, ἀλλὰ τὰ Ἰππάρχου ῥήματα μᾶλλον σοφὰ ἡγοῖντο, ἔπειτα παριόντες ἄνω καὶ κάτω καὶ ἀναγιγνώσκοντες καὶ γεῦμα λαμβάνοντες αὐτοῦ τῆς σοφίας φοιτῶεν ἐκ τῶν ἀγρῶν καὶ ἐπὶ τὰ λοιπὰ παιδευθησόμενοι.

ΣΩ. ἐστὸν δὲ δύο τῷπιγράμματε · ἐν μὲν τοῖς ἐπ' ἀριστερὰ τοῦ Ἑρμοῦ ἐκάστου ἐπιγέγραπται λέγων ὁ Ἑρμῆς ὅτι ἐν μέσῳ τοῦ ἄστεος καὶ τοῦ δήμου ἔστηκεν, ἐν δὲ τοῖς ἐπὶ δεξιᾷ—“μνήμα τόδ' Ἰππάρχου · στεῖχε δίκαια φρονῶν” φησὶν. ἔστι δὲ τῶν ποιημάτων καὶ ἄλλα ἐν ἄλλοις Ἑρμαῖς

πολλὰ καὶ καλὰ ἐπιγεγραμμένα · ἔστι δὲ δὴ καὶ τοῦτο ἐπὶ τῇ Στεριακῇ ὁδῷ, ἐν ᾧ λέγει— “μνήμα τὸδ’ Ἰππάρχου · μὴ φίλον ἐξαπάτα.” ἐγὼ οὖν σὲ ἐμοὶ ὄντα φίλον οὐ δῆπου τολμῶν ἂν ἐξαπατᾷ καὶ ἐκείνῳ τοιούτῳ ὄντι ἀπιστεῖν, οὐ καὶ ἀποθανόντος τρία ἔτη ἐτυραννεύθησαν Ἀθηναῖοι ὑπὸ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ Ἰππίου, καὶ πάντων ἂν τῶν παλαιῶν ἤκουσας ὅτι ταῦτα μόνον τὰ ἔτη τυραννὶς ἐγένετο ἐν Ἀθήναις, τὸν δ’ ἄλλον χρόνον ἐγγύς τι ἔζων Ἀθηναῖοι ὥσπερ ἐπὶ Κρόνου βασιλεύοντος. λέγεται δὲ ὑπὸ τῶν χαριεστέρων ἀνθρώπων καὶ ὁ θάνατος αὐτοῦ γενέσθαι οὐ δι’ ἃ οἱ πολλοὶ ᾤκηθησαν, διὰ τὴν τῆς ἀδελφῆς ἀτιμίαν τῆς κανηφορίας—ἐπεὶ τοῦτό γε εὖηθες—ἀλλὰ τὸν μὲν Ἀρμόδιον γεγονέναι παιδικὰ τοῦ Ἀριστογείτονος καὶ πεπαιδεῦσθαι ὑπ’ ἐκείνου, μέγα δ’ ἐφρόνει ἄρα καὶ ὁ Ἀριστογείτων ἐπὶ τῷ παιδεῦσαι ἀνθρώπον, καὶ ἀνταγωνιστὴν ἡγεῖτο εἶναι τὸν Ἰππάρχον. ἐν ἐκείνῳ δὲ τῷ χρόνῳ αὐτὸν τὸν Ἀρμόδιον τυγχάνειν ἐρῶντά τινος τῶν νέων τε καὶ καλῶν καὶ γενναίων τῶν τότε—καὶ λέγουσι τοῦνομα αὐτοῦ, ἐγὼ δὲ οὐ μέμνημαι—τὸν οὖν νεανίσκον τοῦτον τέως μὲν θαυμάζειν τόν τε Ἀρμόδιον καὶ τὸν Ἀριστογείτονα ὡς σοφοὺς, ἔπειτα συγγενόμενον τῷ Ἰππάρχῳ καταφρονῆσαι ἐκείνων, καὶ τοὺς περιαλγῆσαντας ταύτῃ τῇ ἀτιμίᾳ οὕτως ἀποκτεῖναι τὸν Ἰππάρχον.

ΕΤ. κινδυνεύεις τοίνυν, ὦ Σώκρατες, ἢ οὐ φίλον με ἡγεῖσθαι ἢ, εἰ ἡγῇ φίλον, οὐ πείθεσθαι Ἰππάρχῳ · ἐγὼ γὰρ ὅπως οὐ σὺ ἐμὲ ἐξαπατᾷς—οὐκ οἶδ’ ὄντινα μέντοι τρόπον— ἐν τοῖς λόγοις, οὐ δύναμαι πεισθῆναι.

ΣΩ. ἀλλὰ μὴν καὶ ὥσπερ πεττεύων ἐθέλω σοι ἐν τοῖς λόγοις ἀναθέσθαι ὅτι βούλει τῶν εἰρημένων, ἵνα μὴ οἷῃ ἐξαπατᾶσθαι. πότερον γὰρ τοῦτό σοι ἀναθῶμαι, ὥς οὐχὶ τῶν ἀγαθῶν πάντες ἐπιθυμοῦσιν ἄνθρωποι;

ΕΤ. μή μοί γε.

ΣΩ. ἀλλ’ ὥς τὸ ζημιοῦσθαι καὶ ἡ ζημία οὐ καχόν;

ΕΤ. μή μοί γε.

ΣΩ. ἀλλ’ ὥς οὐ τῇ ζημίᾳ καὶ τῷ ζημιοῦσθαι τὸ κέρδος καὶ τὸ κερδαίνειν ἐναντίον;

ΕΤ. μὴδὲ τοῦτο.

ΣΩ. ἀλλ’ ὥς ἐναντίον ὃν τῷ κακῷ οὐκ ἀγαθὸν ἐστὶ τὸ κερδαίνειν;

ΕΤ. οὐτι πᾶν γε · τουτί μοι ἀνάθου.

ΣΩ. δοκεῖ ἄρα σοι, ὥς ἔοικε, τοῦ κέρδους τὸ μὲν τι ἀγαθὸν εἶναι, τὸ δέ τι καχόν.

ΕΤ. ἔμοιγε.

ΣΩ. ἀνατίθεμαι τοίνυν σοὶ τοῦτο · ἔστω γὰρ δὴ κέρδος τι ἀγαθὸν καὶ ἕτερον κέρδος τι καχόν. κέρδος δέ γε οὐδὲν μᾶλλον ἐστὶν αὐτῶν τὸ ἀγαθὸν ἢ τὸ καχόν · ἢ γάρ;

ΕΤ. πῶς με ἐρωτᾷς;

ΣΩ. ἐγὼ φράσω. σιτίον ἐστὶν τι ἀγαθόν τε καὶ καχόν;

ΕΤ. ναί.

ΣΩ. ἄρ' οὖν μᾶλλον τι αὐτῶν ἐστὶ τὸ ἕτερον τοῦ ἐτέρου σιτίον, ἢ ὁμοίως τοῦτο γε, σιτία, ἐστὸν ἀμφοτέρα καὶ ταύτῃ γε οὐδὲν διαφέρει τὸ ἕτερον τοῦ ἐτέρου, κατὰ τὸ σιτίον εἶναι, ἀλλὰ ἥ τὸ μὲν αὐτῶν ἀγαθόν, τὸ δὲ κακόν;

ΕΤ. ναί.

ΣΩ. οὐκοῦν καὶ ποτὸν καὶ τᾶλλα πάντα, ὅσα τῶν ὄντων ταῦτά ὄντα τὰ μὲν πέπονθεν ἀγαθὰ εἶναι, τὰ δὲ κακὰ, οὐδὲν ἐκείνῃ γε διαφέρει τὸ ἕτερον τοῦ ἐτέρου, ἥ τὸ αὐτό ἐστίν; ὥσπερ ἄνθρωπος δήπου ὁ μὲν χρηστός ἐστίν, ὁ δὲ πονηρός.

ΕΤ. ναί.

ΣΩ. ἀλλ' ἄνθρωπός γε οἶμαι οὐδέτερος οὐδετέρου οὔτε μᾶλλον οὔτε ἥττον ἐστίν, οὔτε ὁ χρηστός τοῦ πονηροῦ οὔτε ὁ πονηρὸς τοῦ χρηστοῦ.

ΕΤ. ἀληθῆ λέγεις.

ΣΩ. οὐκοῦν οὕτω καὶ περὶ τοῦ κέρδους διανοώμεθα, ὥς κέρδος γε ὁμοίως ἐστὶ καὶ τὸ πονηρὸν καὶ τὸ χρηστόν;

ΕΤ. ἀνάγκη.

ΣΩ. οὐδὲν ἄρα μᾶλλον κερδαίνει ὁ τὸ χρηστὸν κέρδος ἔχων ἢ τὸ πονηρὸν · οὐκ οὖν μᾶλλον γε κέρδος φαίνεται οὐδέτερον ὄν, ὥς ὁμολογοῦμεν.

ΕΤ. ναί.

ΣΩ. οὐδετέρῳ γὰρ αὐτῶν οὔτε τὸ μᾶλλον οὔτε τὸ ἥττον πρόσσεστιν.

ΕΤ. οὐ γὰρ δῆ.

ΣΩ. τῷ δὴ τοιούτῳ πράγματι πῶς ἂν τις μᾶλλον ἢ ἥττον ὀτιοῦν ἂν ποιοῖ ἢ πάσχοι, ὃ μηδέτερον τούτων προσεῖη;

ΕΤ. ἀδύνατον.

ΣΩ. ἐπειδὴ τοίνυν κέρδη μὲν ὁμοίως ἐστὶν ἀμφοτέρα καὶ κερδαλέα, τοῦτ' ἐστὶ δὲ δεῖ ἡμᾶς ἐπισκέψασθαι, διὰ τί ποτε ἀμφοτέρα αὐτὰ κέρδος καλεῖς, τί ταῦτόν ἐν ἀμφοτέροις ὁρῶν; ὥσπερ ἂν εἰ ἃ σύ με ἡρώτας τὰ νυνδῆ, διὰ τί ποτε καὶ τὸ ἀγαθὸν σιτίον καὶ τὸ κακὸν σιτίον ὁμοίως ἀμφοτέρα σιτία καλῶ, εἶπον ἂν σοι διότι ἀμφοτέρα ξηρὰ τροφή σώματός ἐστιν, διὰ τοῦτο ἔγωγε · τοῦτο γὰρ εἶναι σιτίον καὶν σύ που ἡμῖν ὁμολογοῖς. ἢ γάρ;

ΕΤ. ἔγωγε.

ΣΩ. καὶ περὶ ποτοῦ οὖν ὁ αὐτὸς ἂν τρόπος εἴη τῆς ἀποκρίσεως, ὅτι τῇ τοῦ σώματος ὑγρᾷ τροφῇ, ἐάντε χρηστῇ ἐάντε πονηρᾷ ᾗ, τοῦτο τὸ ὄνομά ἐστι, ποτόν · καὶ τοῖς ἄλλοις ὡσαύτως. πειρῶ οὖν καὶ σὺ ἐμὲ μιμεῖσθαι οὕτως ἀποκρινόμενον. τὸ χρηστὸν κέρδος καὶ τὸ πονηρὸν κέρδος κέρδος φῆς ἀμφοτέρον εἶναι τί τὸ αὐτὸ ἐν αὐτοῖς ὁρῶν, ὅτι δὴ καὶ τοῦτο κέρδος ἐστίν; εἰ δ' αὖ μὴ αὐτὸς ἔχεις ἀποκρίνασθαι, ἀλλ' ἐμοῦ λέγοντος σκόπει · ἄρα κέρδος λέγεις πᾶν κτήμα ὃ ἂν τις κτήσῃται ἢ μηδὲν ἀναλώσας, ἢ ἔλαττον ἀναλώσας πλεον λάβῃ;

ΕΤ. ἔμοιγε δοκῶ τοῦτο καλεῖν κέρδος.

ΣΩ. ἄρα καὶ τὰ τοιάδε λέγεις, ἐάν τις ἐστιαθῆις, μηδὲν ἀναλώσας ἀλλ' εὐωχηθῆις, νόσον κτήσῃται;

ΕΤ. μὰ Δί' οὐκ ἔγωγε.

ΣΩ. Ὑγίειαν δὲ κτησάμενος ἀπὸ ἐστιάσεως κέρδος ἂν κτήσαιτο ἢ ζημίαν;

ΕΤ. κέρδος.

ΣΩ. οὐκ ἄρα τοῦτό γέ ἐστι κέρδος, τὸ ὅτιοῦν κτῆμα κτήσασθαι.

ΕΤ. οὐ μέντοι.

ΣΩ. πότερον οὐκ, ἐὰν κακόν; ἢ οὐδ' ἂν ἀγαθὸν ὅτιοῦν κτήσῃται, οὐ κέρδος κτήσεται;

ΕΤ. φαίνεται, ἐάν γε ἀγαθόν.

ΣΩ. ἐὰν δὲ κακόν, οὐ ζημίαν κτήσεται;

ΕΤ. ἔμοιγε δοκεῖ.

ΣΩ. ὁρᾷς οὖν ὡς πάλιν αὖ περιτρέχεις εἰς τὸ αὐτό; τὸ μὲν κέρδος ἀγαθὸν φαίνεται, ἡ δὲ ζημία κακόν.

ΕΤ. ἀπορῶ ἔγωγε ὅτι εἶπω.

ΣΩ. οὐκ ἀδίκως γε σὺ ἀπορῶν. ἔτι γὰρ καὶ τόδε ἀπόκριναι · ἐάν τις ἔλαττον ἀναλώσας πλεόν κτήσῃται, φῆς κέρδος εἶναι;

ΕΤ. οὔτι κακόν γε λέγω, ἀλλ' ἐὰν χρυσίον ἢ ἀργύριον ἔλαττον ἀναλώσας πλεόν λάβῃ.

ΣΩ. καὶ ἐγὼ μέλλω τοῦτο ἐρήσεσθαι. φέρε γάρ, ἐάν τις χρυσίου σταθμὸν ἡμισυν ἀναλώσας διπλάσιον λάβῃ ἀργυρίου, κέρδος ἢ ζημίαν εἵληφεν;

ΕΤ. ζημίαν δήπου, ὦ Σώκρατες · ἀντὶ δωδεκαστασίου γὰρ διστάσιον αὐτῷ καθίσταται τὸ χρυσίον.

ΣΩ. καὶ μὴν πλεόν γ' εἵληφεν · ἢ οὐ πλεόν ἐστὶ τὸ διπλάσιον τοῦ ἡμίσεος;

ΕΤ. οὔτι τῇ ἀξίᾳ γε ἀργύριον χρυσίου.

ΣΩ. δεῖ ἄρα, ὡς ἔοικε, τῷ κέρδει τοῦτο προσεῖναι, τὴν ἀξίαν. νῦν γοῦν τὸ μὲν ἀργύριον πλεόν ὄν τοῦ χρυσίου οὐ φῆς ἄξιον εἶναι, τὸ δὲ χρυσίον ἔλαττον ὄν ἄξιον φῆς εἶναι.

ΕΤ. σφόδρα · ἔχει γὰρ οὕτως.

ΣΩ. τὸ μὲν ἄξιον ἄρα κερδαλέον ἐστίν, ἐάντε σμικρὸν ἢ ἐάντε μέγα, τὸ δὲ ἀνάξιον ἀκερδές.

ΕΤ. ναί.

ΣΩ. τὸ δὲ ἄξιον λέγεις ἄξιον εἶναι ἄλλο τι ἢ κεκτῆσθαι;

ΕΤ. ναί, κεκτῆσθαι.

ΣΩ. τὸ δὲ ἄξιον αὖ λέγεις κεκτῆσθαι τὸ ἀνωφελές ἢ τὸ ὠφέλιμον;

ΕΤ. τὸ ὠφέλιμον δήπου.

ΣΩ. οὐκοῦν τὸ ὠφέλιμον ἀγαθὸν ἐστίν;

ΕΤ. ναί.

ΣΩ. οὐκοῦν, ὦ ἀνδρειότατε πάντων, οὐ τὸ κερδαλέον ἀγαθὸν αὖ πάλιν τρίτον ἢ τέταρτον ἤκει ἡμῖν ὁμολογούμενον;

ΕΤ. ἔοικεν.

ΣΩ. μνημονεύεις οὖν ὅθεν ἡμῖν οὗτος ὁ λόγος γέγονεν;

ΕΤ. οἶμαί γε.

ΣΩ. εἰ δὲ μή, ἐγὼ σε ὑπομνήσω. ἡμφεσβήτησάς μοι τοὺς ἀγαθοὺς μὴ πάντα τὰ κέρδη βούλεσθαι κερδαίνειν, ἀλλὰ τῶν κερδῶν τὰγαθὰ, τὰ δὲ πονηρὰ μή.

ΕΤ. ναίχι.

ΣΩ. οὐκοῦν νῦν πάντα τὰ κέρδη ὁ λόγος ἡμᾶς ἠνάγκακε καὶ σμικρὰ καὶ μεγάλα ὁμολογεῖν ἀγαθὰ εἶναι;

ΕΤ. ἠνάγκακε γάρ, ὦ Σώκρατες, μάλλον ἐμέ γε ἢ πέπεικεν.

ΣΩ. ἀλλ' ἴσως μετὰ τοῦτο καὶ πείσειεν ἄν · νῦν δ' οὖν, εἴτε πέπεισαι εἴτε ὅπωςδὴ ἔχεις, σύμφης γοῦν ἡμῖν πάντα τὰ κέρδη ἀγαθὰ εἶναι, καὶ σμικρὰ καὶ μεγάλα.

ΕΤ. ὁμολογῶ γάρ οὖν.

ΣΩ. τοὺς δὲ χρηστοὺς ἀνθρώπους βούλεσθαι τὰγαθὰ ὁμολογεῖς ἅπαντα ἅπαντας · ἢ οὐ;

ΕΤ. ὁμολογῶ.

ΣΩ. ἀλλὰ μὲν δὴ τοὺς γε πονηροὺς αὐτὸς εἶπες ὅτι καὶ σμικρὰ καὶ μεγάλα κέρδη φιλοῦσιν.

ΕΤ. εἶπον.

ΣΩ. οὐκοῦν κατὰ τὸν σὸν λόγον πάντες ἄνθρωποι φιλοκερδεῖς ἂν εἶεν, καὶ οἱ χρηστοὶ καὶ οἱ πονηροί.

ΕΤ. φαίνεται.

ΣΩ. οὐκ ἄρα ὀρθῶς ὀνειδίζει, εἴ τίς τῷ ὀνειδίζει φιλοκερδεῖ εἶναι · τυγχάνει γάρ καὶ ὁ ταῦτα ὀνειδίζων αὐτὸς τοιοῦτος ὢν.

This offline edition was generated from the canonical TEI text.

bookstacks.org